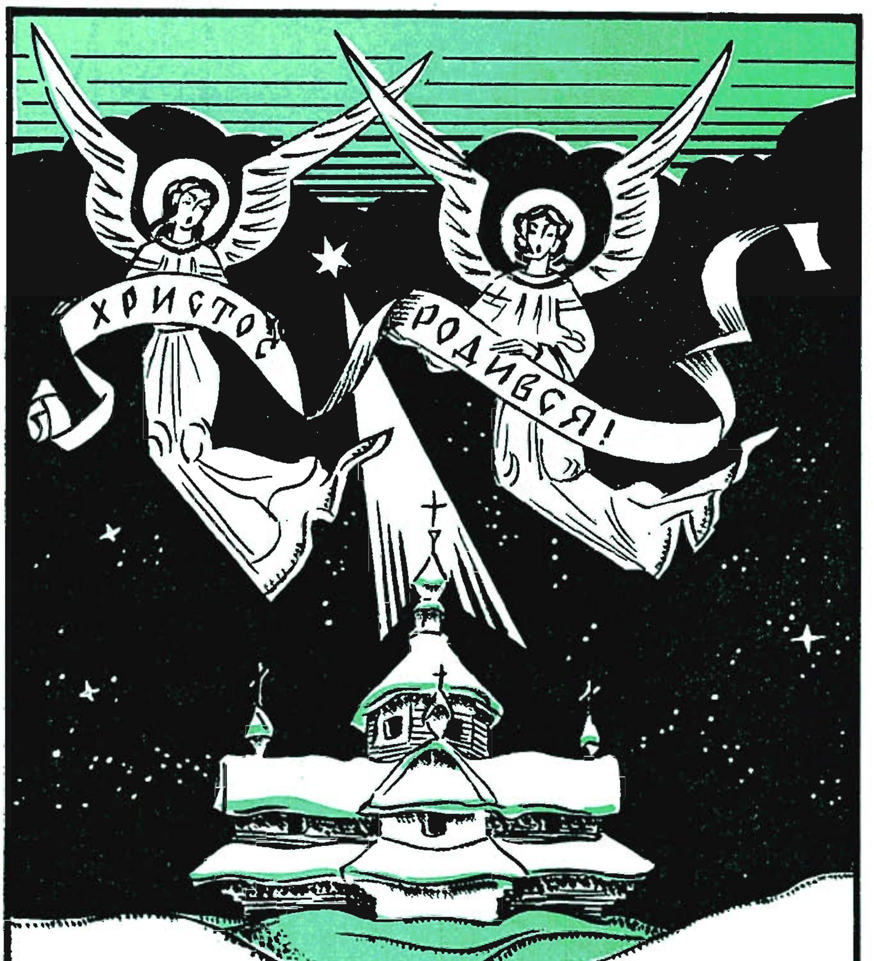
ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

РІК VIII. СІЧЕНЬ 1961 Ч. 1 (77

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО Й ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ Співробітникам, Передплатникам, Читагам, Їх Батькам, Виховникам і Вгителям, всім Прихильникам і Жертводавцям

б а ж а є

ВИДАВНИЦТВО Й РЕДАКЦІЯ

„В Е С Е Л К И"

РІЗДВЯНИЙ ГІСТЬ

Із Ню Йорку міста, просто від „СВОБОДИ"
На Різдво Христове гість до Вас приходить,
Тільки на хвилинку сяде під ялинку
В Вашій милій хаті, в Вашому будинку.
Гість отой — ВЕСЕЛКА, світла, кольорова,
В неї ясний усміх, мила рідна мова.
Знають наші діти цю свою сестричку,
Чесну, добру вдачу і хорошу звичку:
Це ж ВЕСЕЛКА дбає, щоб всі наші діти
Мали що читати, мали чим радіти,
Душу звеселяли віршами-казками,
Радували очі й серце образками.
Це ж ВЕСЕЛКА дбає, щоб не дармували,
Ліпші, розумніші й кращі все ставали,
Щоб не забували, хто вони із роду,
Поважали мову рідного народу.
Із Великим Святом, із Різдвом Христовим
Вас вона вітає щирим теплим словом,
Щирі побажання Вам приносить нині,
І батькам, і дітям, і усій родині.
Хай Малятко Боже дасть Вам все, що гоже,
В праці і в науці завжди допоможе!
А по тому слові будьте нам здорові,
Радісно святкуйте, гарно колядуйте
І, щоб звеселяли діти Вашу хату,
На журнал ВЕСЕЛКУ вишліть передплату.
Хто ж її вже вислав або на додаток
На пресфонд ВЕСЕЛКИ жертвував свій даток,
То йому ВЕСЕЛКА в Свято Згоди й Миру
Разом з побажанням шле подяку щиру.

НАША ПОШТА

Маленький Орест Б а р т о ш и к пише:

Дорога „Веселко"! Я ходжу до першої кляси. Вмію вже писати й читати по-українськи. Дуже люблю пригоди Вовка Неситого. Прошу Тебе поміщувати ці пригоди в кожному числі, бо цей вовк напевно вже старий і мав багато пригод у своєму житті. Як виросту, то хочу бути українським летуном. Тоді буду стріляти з літака на цього вовка, як він буде нечемний.

Відповідь Р е д а к ц і ї : Дорогий Orесте! Хоч Ти ще маленький, а вже вмієш гарно писати по-українськи. Про Твого вовка не забудемо і ще довго читатимеш його пригоди. Бажаємо Тобі, щоб сповнилася Твоя мрія стати українським летуном. Але тоді матимеш інше завдання, як стріляти до вовка з казки. Тобі прийдеться поборювати справжніх неситих вовків — ворогів нашого народу.

РОЗГАДАЙМО!

1. УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ЗАГАДКИ

а. Стоїть дуб, на дубі дванадцять гілляк, на кожній гілляці по чотири гнізда, а в кожному гнізді по сім яєць і кожному ім'я є.

б. Крила має, а не літає, ніг не має, а не здогониш.

в. Що зимою в будинку замерзає, а влітку ні?

г. П'ять комірок, а один хід.

***

2. ЩО ЦЕ?

Випускають із темниць
Сто однакових сестриць,
Їх по черзі всіх беруть,
Тім'ям об стіни труть,
Вміло чиркнуть раз і два —
Запалає голова.

***

3. ШАРАДА

1 — 2 очікує винуватого
1 — 3 напиток
2 — 4 скалічене місце
2 — 3 місто в Україні

ЦІЛІСТЬ: ?

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Всіх передплатників „Веселки", які залягають з передплатою, просимо негайно вирівняти свою заборгованість, інакше прийдеться стримати їм висилку журналу.

ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа 40 центів.

Адреса: "SVOBODA" — "Veselka", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J., USA.

Редакція застерігає собі право виправляти прислані авторами матеріяли. Передруки нових творів і ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакції й Видавництва та за поданням джерела.

Обкладинка роботи П. Андрусева. Розділові заставки М. Бутовича, Е. Козака, П. Холодного.

"THE RAINBOW" — "VESELKA"
published monthly by the Ukrainian National Association
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.
Subscription $4.00 per year.
Entered as Second Class Matter at Jersey City, N. J.

Ілюстрація на обкладинці: М. Бутович — Христос Родився!

Оформлення третьої сторінки — Е. Козак

ВЕСЕЛЧИНІ КОЛЯДНИКИ

На Свят-Вечір по вечері відчиняйте, діти, двері: у різдвяний, милий час гість різдвяний йде до вас. Хто ж то йде до вас у гості, хоч мороз морозить кості? То до вас Веселка йде, ще й колядників веде. Хто ж то, хто ж то йде до хати дітям заколядувати?

Гей, компанія, як дріт — переверне цілий світ! Перша — дівчинка-школярка, влізе, де найменша шпарка. Другий — над панами пан, характерник наш Богдан. Ось ідуть з села Грибове патичкові Патичкове, а за ними навпростець підбігає Хуканець. Пан Комар, відбувши кару, повертається з базару, скаче Пуньо, наче цап, і чалапа Чап-Чалап.

Ось вже їх повніська хата.

— Чи живуть тут веселчата? Заспіваєм коляду, проженемо всю біду!

Чап заспівує колядку, підтягають гості гладко· Потім так до діточок промовляє Патичок:

— Всіх з Різдвом поздоровляєм, щастя-долі вам бажаєм, пильно вчіться цілий рік, — мудрі будете весь вік. Дай вам Боже все, що гоже, хай Веселка вам поможе стати славними людьми — ще славнішими, як ми!

З НОВИМ РОКОМ

З Новим Роком давній звичай
Каже рідним побажати,
Тож бажаю щастя й долі
Вам найперше, рідна мати!

А здоров'я та й удачі
Вам, мій тату дорогенький,
Вам, брати мої і сестри,
І великі, і маленькі.

Вам також, кохані друзі,
І знайомі, й незнайомі —
Щиро всім добра бажаю
В рідній хаті, в риднім домі.

І учителям бажаю,
Щоб навчили нас на добре,
Щоб зросло з нас покоління
І розумне, і хоробре.

Дай здоров'я, Боже, людям,
Що за нас, дітей, все дбають
І „Веселку" кольорову
Нам на користь укладають.

А всім дітям, що журналик
Той читають без принуки,
Гараздів-добра бажаю,
Світла в душу, сили в руки!

Богдан ДАНИЛОВИЧ

Роман ЗАВАДОВИЧ

СОТНЯ ЛІТ МИНАЄ...

**Сотня літ минає,
Як Пророк великий,
Як Тарас Шевченко
Вічним сном спочив,
Але дух Пророка
Залишивсь навіки
В рідній Україні
Серед рідних нив.**

**Мов Дніпрова хвиля,
Що зникає в морі,
Пропливла у вічність
Кругла сотня літ,
Та зостався з нами,
Наче вічні зорі,
Кобзаря-Шевченка
Віщий заповіт.
Залишилось слово,
Що вогнем палає,
Ним пророцтво славне
Провістив Кобзар:
„Встане Україна,
Встане, і засяє
Ясне сонце волі
З-поза темних хмар!"**

**Кобзареве слово
Будем шанувати,
Будем помагати,
Скільки сили в нас,
Щоб здобула волю
Україна-Мати,
Щоб до нас всміхнувся
Сонцем наш Тарас!**

***

Обкладинка „Веселки" на 1961-ий рік, яку виконав мистець Микола Бутович, має в своєму орнаменті оточений лавровою галузкою портрет Тараса Шевченка. Під портретом малярська палета й пензлі — бо Шевченко був славним малярем і „Кобзар" — книга поезій, якою Поет вказав українському народові шлях до нового життя. У низу китиця українських польових квітів, як вияв пошани й поклону дітей Поетові. Портрет поставлений на місце сонця за луком веселки на знак, що Шевченко зогріває душі дітей, просвічує їх серця й розум та вказує ясний шлях у житті.

У той спосіб „Веселка" хоче відзначити 1961-ий рік, в якому припадає сторіччя смерти найбільшого Сина України. Усе українське громадянство вшанує ці роковини урочистими святкуваннями. „Веселка" приєднується до цих всенародніх святкувань і впродовж цілого року буде вміщувати різні матеріяли, присвячені Шевченкові.

Українські діти найкраще вшанують пам'ять Поета, коли читатимуть і вивчатимуть напам'ять Його твори й познайомляться з Його життям. Багато допоможуть дітям у тому шевченківські матеріяли, що будуть вміщені в „Веселці". Деякі з них можна буде використати при влаштовуванні різних імпрез у честь Шевченка.

Редакція „Веселки" закликає читачів журналу і всіх українських дітей гідно вшанувати пам'ять нашого Генія.

П. ШКУРАТ *Ілюстрація П. ХОЛОДНОГО*

„ЧИ АНГЕЛ ПРИНЕСЕ МЕНІ МАМУ?"

(Оповідання з часів другої світової війни)

Похмурий день непомітно згас у вечірніх сумерках, і зимовий вечір темною наміткою огорнув місто Перемишль у Західній Україні. Легенький сніжок, що ще пополудні метеликами грайливо падав на землю, обернувся в хуртовину, яка перекидала купу снігу з одного місця у друге і добивалася до щільно замкнених віконниць, намагаючись їх відчинити. Вулиці були майже порожні, і ніщо не нагадувало, що сьогодні Свят-Вечір. Час від часу приїздили вантажні авта і гуркотом моторів доповнювали дику музику хуртовини.

Місто було затемнене, і тільки де-не-де крізь щілини віконниць продиралася тоненька смужка світла. В одному з таких затемнених будинків, де, здавалося, все спить, панувала незвичайна метушня. То був дитячий будинок, де під опікою сестер-монашок перебували діти-сироти майже з усіх українських земель.

Уже від самого ранку відбувалися в будинку готування до Святої Вечері. Сестри та прислуга мали стільки праці, що мусіли залишити дітей самих. Тільки сестра Ярослава навідувалася до них щохвилини. Вона пригадала дітям, що сьогодні Свят-Вечір, що ангел-хоронитель кожній чемній дитині принесе дарунок, що буде ялинка і діти будуть колядувати. Діти з увагою слухали сестру і, перебиваючи одне одного, допитувались:

— А що мені принесе? А що мені?

Маленька п'ятилітня Таня довго вдивлялася в сестру синіми оченятами і несміливо запитала:

— Чи ангел-хоронитель принесе мені мою маму?

Сестра, збентежена таким питанням, несміливо відповіла:

— Думаю, що так! Може, на вечерю мама не прийде, але вночі напевно прийде до ліжка й поцілує свою Таню . . .

З усіх сторін знову посипалися запити дітей:

— А моя мама прийде? А моя мама прийде?

Сестра заспокоїла їх і приобіцяла, що, коли всі добрі діти помоляться до свого ангела-хоронителя, то мама прийде до кожної дитини.

Залишившись самі, діти хотіли розпочати свої забави, але їх лякала хуртовина і вітер, що шарпав віконницю, ніби намагався вдертися в кімнату. Діти забралися в куток і полохливо прислухалися, як виє вітер, немов хтось плаче й голосить. Найменша трилітня Софійка не видержала й почала хлипати.

На щастя, в ту хвилину ввійшла до кімнати сестра й загадала дітям мити руки та приготуватися до вечері. Поява сестри прогнала весь страх, і діти з радісним гомоном побігли до умивальні. Нарешті скінчилися всі приготування. Сестри запровадили дітей до їдальні й посадили за стіл. Урочистий настрій стримував від розмов.

Діти вечеряли й нетерпляче чекали на ще одну несподіванку. І ось по вечері перейшли всі до суміжньої кімнати, де стояла пишно прибрана ялинка, осяяна різньокольоровими світлами. Широко розплющеними очима дивилися діти на ялинку, кожній хотілося підійти ближче та бодай доторкнутися її, але сестри сказали, що спершу треба заколядувати. Залунала велична й прегарна коляда „Бог Предвічний народився".

Потім сестри почали оповідати про народження Ісуса Христа. Діти жадібно ловили кожне слово. Нараз з кухні долинув якийсь невиразний шум і оклики. Іншим разом діти не видержали б і побігли б довідатися, але тепер, захоплені та зворушені оповіданням, майже не звернули на це уваги. Тільки сестра виглянула до кухні.

А в кухні справді нова радість стала! . .

Шукаючи рідної дитини, загубленої під час відступу большевицької армії, примандрувала одна мати з Бобринської на Київщині аж до Перемишля. Тут довідалася, що при вулиці Снігурського є дитячий будинок, а в ньому сироти й загублені діти. Бідна мати довго блукала вулицями чужого міста. На щастя, трапився якийсь добрий вояк і запровадив її до самого будинку. Змучена й безсила від голоду, вона довго стукала до дверей і просила впустити її, але хуртовина немов навмисне заглушувала її голос. Нарешті, в будинку почули її і впустили до кухні.

Коли жінка трохи обсушилася й обігрілася, вона розповіла, що шукає п'ятилітньої донечки Тані, загубленої під час війни. Сестри переглянулись: у будинку була справді п'ятилітня Таня, яку батьки загубили під час відступу большевицької армії в 1941 р. перед німцями. Коли про це сказали жінці, вона з радости заплакала. І плачучи сльозами радости, безупинно промовляла:

— Дякую Тобі, Милосердний Боже, що Ти допоміг мені знайти мою дитину!

Сестра Ярослава повернулася до дітей і, нашвидку закінчивши оповідання, запитала Таню, чи хотіла б побачити свою маму. Таня широко розплющила оченята і не знала, що відповісти. Сестра запитала ще раз. Таня почала хлипати.

У ту хвилину в кімнату ввійшла жінка і з радісним окликом кинулась до Тані. З сльозами радости мати цілувала й пригортала свою донечку до серця. Таня розгубилася й не знала, що робити, чи радіти, чи плакати.

Діти стояли, мов зачаровані — жадного звуку, жадного запиту. Всі дивилися на Таню й її маму. Щойно згодом несміливо поодинці почали підходити ближче, щоб бодай рукою доторкнутися до вимріяної справжньої мами . . .

Спраглі материнської ласки й тепла, діти тулилися до жінки й зависно дивилися, як вона голубила й цілувала Таню. Невідомо, як довго тривала б ця зворушлива зустріч, коли б сестра не повідомила, що час лягати спати.

Діти з незаспокоєною тугою почали питати:

— А коли моя мама прийде?

Сестра відповіла, що вночі під час сну напевно прийде мама до кожної дитини.

— Чи прийде справжня мама, як Танина? — знову посипалися питання дітей.

— Бог добрий, у Нього все можливе — відповіла сестра.

Діти задовольнилися такою відповіддю й пішли спати. Лежачи в ліжечках, вони ще довго перешіптувалися й уявляли собі, як уночі прийде до них мама.

Нарешті сон ухопив сиріток у свої міцні обійми й переніс їх у царство чарівних мрій.

Роман ЗАВАДОВИЧ

К И Ї В

Над Дніпром широким
Старовинний Київ —
На Софійській площі
Гетьман на коні;
Славний Кожем'яка
Побивав тут зміїв,
Що несли неволю
Вільній стороні.

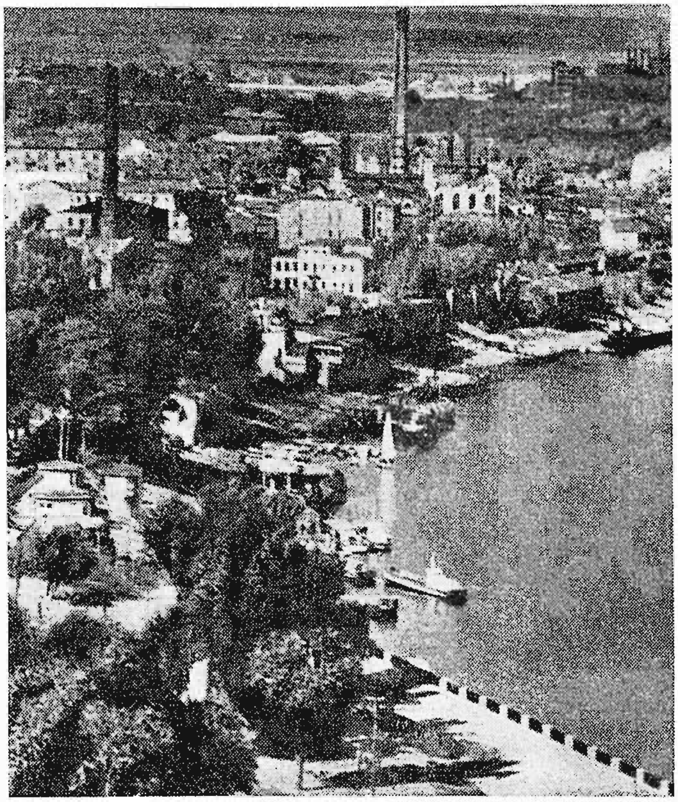
Києве, столице,
Серце України!
Не забудь днів слави,
Не хились в журі!
Дужий Кожем'яка
Ще не вмер, не згинув —
Він неволі змія
Втопить у Дніпрі!

Пам'ятник гетьманові Богданові Хмельницькому на площі св. Софії в Києві. На цій площі проголошено акт Незалежности Української Держави 22-го січня 1918-го року і акт Соборности Українських Земель 22 січня 1919 р.

Будинок Педагогічного Музею в Києві. У тому будинку відбувала свої засідання Українська Центральна Рада в часи Відродження Української Держави.

Поділ — промислово-фабрична частина Києва

ТРИ СОТНІ ПІД КРУТАМИ

Минуло більш, як сорок літ,
Жорстоких літ, суворих, лютих,
Як вістку вчув широкий світ
Про Крути.

У княжім Києві старім
З могили встала давня слава:
Воскресла в сяйві золотім
Своя держава.

Але із Півночі вже йшов
Відвічний ворог України,
Кайдани ніс, неволю, кров,
Руїни.

Три сотні хлопців-юнаків
Пішли у бій у сніговії
Спинити наступ ворогів
На Київ.

На цей лицарський смілий чин
Їх повела душа героїв,
На десятьох пішов один
До бою.

І впали всі за Рідний Край,
За нарід свій в змаганні лютім...
В річницю смерти їх згадай
Про Крути.

Та не сумуй! Хай не тече
У тебе з ока слізка-перла —
Умерли ж бо за Ту, що ще
Не вмерла!

Р. З.

Головна вулиця Києва — Хрещатик

Найкраща вулиця Києва — бульвар Т. Шевченка

Авенір КОЛОМИЄЦЬ   *Ілюстрації* М. БУТОВИЧА

ГРОМАДКА ДОБРОДУШКА ДАДКА

Казка перша

про сувору зиму в лісі, про завзятого ґномика лещетаря Бориса-не борися та про те, як у добродушків погалася ялинка.

Багато снігу нападало цієї зими в лісі. На кожній галузці наче білих буханців начеплялося. А лапаті ялинки то немов великими пухнатими комірами пообкутувалися.

Важко ходити по глибокому снігу і зайчикові-стрибайчикові, і лисичці-сестричці, і вовчикові-сіроманцеві. Але добродушки снігу не бояться. Вони маленькі, легенькі й тому кожного дня їх повно в лісі.

Найраніше кожного дня вискакує з зимової хатки до лісу на своїх довгих лещатах ґномик Борис-не борись. Хай буде і як холодно, то він удома не всидить. Інші ґномики ще вдягаються, тепло взуваються, щоб не простудитися, а Борис-не борись уже й наїздиться, і намерзнеться, і додому вертається.

Так і сьогодні. Сонце щойно піднялося над лісами, а Борис-не борись уже поспішав з прогулянки.

— Ух, і тисне ж мороз! — шепотів сам до себе Борис-не борись і вдаряв рукавичкою об рукавичку.

Але, як побачив з горбка, що засипаний снігом старий пень уже недалеко (а в тому пні була зимова хатка ґномиків), то відразу підтягнувся, посміхнувся, наче б морозу не було, і такі почав викрутаси на лещатах виробляти, що червоногруді снігурі тільки очима від подиву кліпали. Борис-не борись спритно з'їхав з горба, скочив через мурашник і зручно затримався перед пеньком. Тут відв'язав лещата, закинув їх на плечі й увійшов до теплої хатки, повної бородатих люденяток.

— Ех, змерзлюки, ви ще тут? Що ви тут досі робите? — загукав Борис-не борись.

— Я ось тут читаю віщування столітнього календаря, щоб знати, чи сьогодні йти надвір, чи перечекати, — обізвався вчений ґномик Куваньчача. — А в тому календарі на сьогодні написано таке: зрання — мороз, в обід — якщо сонце припече, то мороз утече, а на ніч — або буде мороз, або не буде.

Ціла громада так і зареготалась. Учений Куваньчача зсунув окуляри на кінець носа і грізно подивився з-під лоба на своїх товаришів.

— Ну, як же не сміятися, мудрий наш Куваньчачо! — аж за боки брався наймолодший ґномик Зуньо. — Цілий ранок стоїмо коло тебе й чекаємо, коли ти нам скажеш щось мудре, а ти отаке врешті вишукав. Це ж зовсім таке віщування, як у приказці про ту бабу, що ворожила і надвоє положила: або дощик, або сніг, або буде, або ні!

Суворий Куваньчача спересердя згорнув книжечку, поправив окуляри й почалапав у своїх величезних зелених чоботях до виходу. Ледве Куваньчача відхилив з дверей килима, великого пожовклого кленового листка, як у хатку ґномів ускочив промінь сонця й освітив усі обличчя.

— Ага, — повернувся до ґномів Куваньчача. — Добре віщує столітній календар, чи ні? Недарма ж цей календар спеціяльно уклав наймудріший з ґном'ячого роду Зорезнав, ворожбит і характерник небувалий. Ці віщування тепер передруковують люди до своїх календарів. За ними угадують, чи буде дощ, чи ні. От послухайте, що раз із того вийшло . . .

Але коротульки вже не слухали. Вони знали, що премудрий Куваньчача балакучий і що при кожній нагоді радий промовляти й повчати без кінця.

Гомінкою громадкою висипали добродушки з хати й розбіглися по лісі. Давно вже вони не відвідували знайомих дерев, не заглядали до порожніх пташиних гнізд, не жартували зі схованими по дуплах вивірками. Дятель у червоних штанцях і чорній шапочці аж довбти дзьобом перестав, як побачив своїх знайомих. Довго думав, яку б то новину їм розповісти, та так і не надумався.

А Дадко, Зуньо, Куваньчача, співак і поет Бринь-Таратайко, ґном з довжелезною трембітою і, навіть, знову Борис-не борись — усі розсипалися по лісі, мов кольорові комашки. Дерева, як почули знайомі голоси, попрокидались на хвилинку з зимового сну й привітно кивали вітами, струшуючи на ґномів клапті іскристого снігу та інею.

У кількох місцях коротульки не знайшли дерев — на їх місці були свіжі пеньки. Люди позрубували ці дерева собі на паливо. Щиро сумували ґномики за кожним зрубаним деревом, пригорталися до пеньків, пестили їх дрібними ручками й просили, щоб пеньки навесні конче випустили з себе нові паростки.

— До ялинника! До ялинника, поки світить сонце! — загукав Зуньо. — Там же стільки на-

ших приятельок, молоденьких ялинок. Привітаймо їх!

Всі побігли за Зуньом. Добігли до ялинника й жахнулися: так багато бракувало молодих ялинок, а замість них стирчали тоненькі пеньки, мов повбивані в землю кілочки, і плакали рясними сльозами-живицею.

— Як можна, як же можна! — побивався зворушений Зуньо. — Як люди можуть нищити щороку стільки ялинок?

— Я знаю, де ці ялинки, — сказав сумовито Дадко. — Ходімо, покажу вам!

Швидше мурашок бистролетних помчали ґномики до міста й почали заглядати крізь шибки до вікон мешкань. У кожному мешканні було по одній із тих зрубаних у лісі ялинок, і кожна з них аж сяла від блискучих прикрас. Навколо ялинок бігали, гралися, співали розрадувані діти.

Як побачив Зуньо ялинки, то так і закричав:

— Ґномики! То ж ліс — наш, а ялинки — наші друзі. Не даймо людям знущатися над лісом! Відберімо від них наших приятельок!

І Зуньо так зашкрябав дрібними пальчиками по шибі, що діти в хаті почали оглядатися й підбігали до вікон.

— А, може, як заберемо ялинки, то діти стануть сумні? — сказав поет Бринь-Таратайко. — Шкода дітей.

— А, може, цим ялинкам добре тут, і вони не хочуть назад у ліс? — запитав Дадко. — Дивіться, скільки часу вони тут стоять, а досі нікого до нас не прислали просити рятунку чи поради.

— Схочуть! — кричав Зуньо. — Напевно схочуть!

— Або схочуть, або не схочуть, — висловив мудру думку Куваньчача.

— А я їх боксом! — настовбурчився й затиснув кулачки задирака Борис-не борись.

— Може, заспіваймо їм гарну лісову пісеньку, — радив поет Бринь-Таратайко, — вони пригадають собі рідний ліс і втечуть разом з нами.

— Або втечуть, або ні! — знову вирішив мудрий Куваньчача.

Суперечка добродушків тривала б, мабуть, донині, коли б не поміг своєю радою вістун Чук-Чук. Він сказав так:

— Не маємо права ні покидати ялинок отут, ні забирати силою зі собою. Треба їх запитати, хай самі скажуть, чого хочуть.

— Як же їх запитаєш? — закукурічився Зуньо. — Тільки покажеш носа в людське мешкання, то зараз тебе людські діти або в клітку посадять, як канарка, або на ялинку почеплять, як цяцьку.

— Правильно! — закінчив суперечку Дадко. — Побалакаємо з тими ялинками, що залишилися в лісі. Вони те саме знають і те саме скажуть. Вертаймося до лісу!

— До лісу! До лісу!

І громадка добродушків Дадка примчалася знову в ялинник.

— Шу-шу-шу! — шуміли ялинки навколо. — Не гнівайтесь на дітей, що вони радо вітають нас у своїх хатах щороку на Різдво. Сумно нам буває покидати ліс і вас, любі коротульки, це правда, але потішмося думкою, що кожна людина, якої розум і серце за дитинства були осяяні й огріті вогничками свічок з ялинки, є для нас і для цілого світу краща, ніж та, чиї очі не бачили ялинки, і чиє серце не раділо в найбільше для дітей свято, в Різдво. Кому ми дали втіху за дитинства, той пам'ятає її все життя. Він, як буде йти лісом, не зробить ні нам, ні вам кривди. Він пеститиме наші колючі галузки й радітиме кожною новою брунькою та галузкою. Він ніколи не рушить гніздечка, що його збудує на наших вітах щиглик чи коноплянка, він обійде його здалека, щоб зле про нього не подумала мати-пташка і не по-

кинула назавжди своєї хатки. Поміж нами, ялинками, є не одна така, що й сама пішла б у людські хати і зробила б утіху дітям, а особливо в ті хати, де мешкають бідні люди, що не можуть купити ялинки своїм дітям. Як це недобре, що нема в людей звичаю обдаровуватися ялинками перед Різдвом! Хай би в кожній хаті ми були. Хай би всі люди раділи, хай би всі сталися кращими!

Стояли ґномики й слухали цієї мови ялинок. Вона їх зачарувала. Не сподівалися, що таке почують. А найбільш припали до вподоби слова ялинок поетові Бринь-Таратайкові. Він мав лагідне й добре серце. Йому було б дуже прикро, коли б людські діти залишилися без ялинок і без тієї радости, яку вносять ялинки на Різдво в кожну хату.

І Зуньо також забув своє обурення на людей, пройнявся до них приязню і бажав їм усього кращого так само, як і ялинки. Йому зробилося навіть весело, що його ліс може дати дітям таку втіху, а в дорослих людей збуджує такі гарні спомини й почування. Зуньо почав бігати поміж пеньочків ялинок, пригортався до них, обтирав їхні живичні сльози, пестив їх і приговорював:

— Будьте горді! Ви зробили добре діло. Люди будуть кращі, люди будуть розумніші. Вони вас ніколи не забудуть.

Гарно закінчився той день у лісі. Коли почало заходити сонце й припік мороз, ґномики забралися до своєї хатки, але вже не самі: усі разом принесли до хатки гіллячку, що її знайшли під одною з ялинок, поставили її серед хати, прибрали всякими прикрасами, які тільки мали, і цілу ніч, мало не до світанку, гралися, співали, водили навколо ялинки танок так само, як ті людські діти, що їх бачили добродушки крізь вікна.

З того то часу є вже ялинка на Коляди і в царстві ґномиків. Але деревця ґномики не виломлюють і не вирубують. Їм вистачає маленької гіллячки, що сама впаде часом на землю під ялинку.

(Продовження буде)

Ґ н о м и — маленькі підземні духи з довгими бородами в віруваннях різних народів. Інша їх назва — карлики. В Україні їх називають частіше добродушками, лісовими люденятами, коротульками; с н і г у р або с н і г у р к а — пташка; х в о ї н а або х в о я — сосна; ж и в и ц я — це смоляний сік шпилькових дерев.

РОЛЯНИК

ДВА ДРУЗІ

„Добридень, Івасю!" — щоранку,
Як сонечко ніч прожене,
Сіренький горобчик на ґанку
З-за шибки вітає мене.

„Добраніч, горобче!" — за шибку
Щовечора кличу водно. —
Пахучого хлібчика скибку
Тобі покладу за вікно".

Олександер БІЛОУСЕНКО

ПРИГОДИ ВОВКА НЕСИТОГО

Ілюстрація В. Цимбала

13. ВОВЧИКОВА ВІДПЛАТА

Ще гірше розсердився Вовчик на Лисичку і заповзявся таки пімститися над нею. Почув він, що Лисичка штучні саночки собі зробила і дуже любить на них їздити, а запрягає бичка-третячка. Біжить раз Вовчик лісом, аж бачить — Лисичка-сестричка на своїх саночках їде.

— Здорова була, Лисичко-сестричко, — каже Вовчик, наче зовсім зла на неї не має.

— Здоров, Вовчику-братчику!

— Підвези мене, Лисичко-сестричко!

Куди ж тебе візьму? Ти мені саночки поломиш.

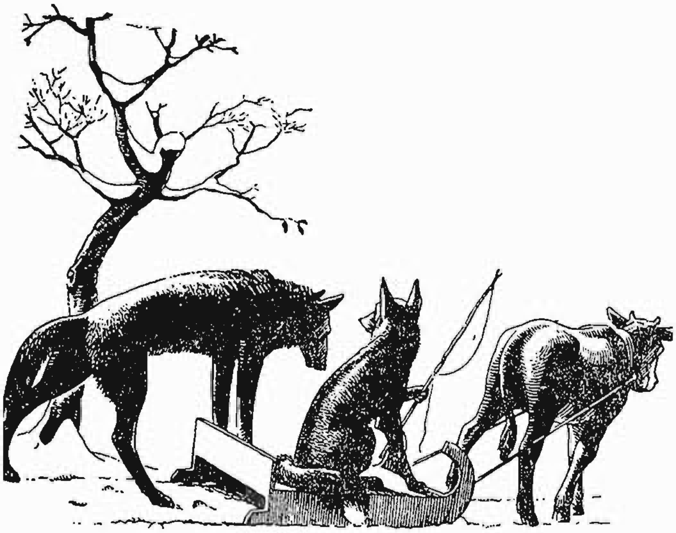
— Ні, не поломлю. Я тільки одну лапку покладу.

— Та клади вже!

От вовк і положив лапу. Їдуть, їдуть, коли — тріcь-тріcь.

— Ой, лишенько! — каже Лисичка, — санки тріщать.

— Та ні, Лисичко-сестричко, то в мене кісточка хруснула.

Ну, дарма. Їдуть знову. Вовк і каже:

— Покладу я, Лисичко-сестричко і другу лапку.

— Та де ти її кластимеш? Ти мені зовсім санки поломиш!

— Та ні, чого б вони ломалися!

— Та вже клади!

Тільки положив, а саночки знову: тріcь-тріcь.

— Ей, Вовчику, саночки тріщать! Злізь, бо поломиш!

— Та де вони тріщать! Що бо ти, Лисичко вигадуєш? То я горішок розкусив.

— Дай же й мені.

— Та останній мав . . .

Поїхали ще трохи.

— Ой, Лисичко-сестричко, сяду я увесь!

— Та ти мені санки зовсім поломиш! Чим же я дрівець привезу?

— Ні, — каже, — не поломлю.

— Та вже сідай.

От тільки сів, а санки — тріcь-тріcь . . . Та й розпалися.

Давай тоді Лисичка лаяти Вовчика:

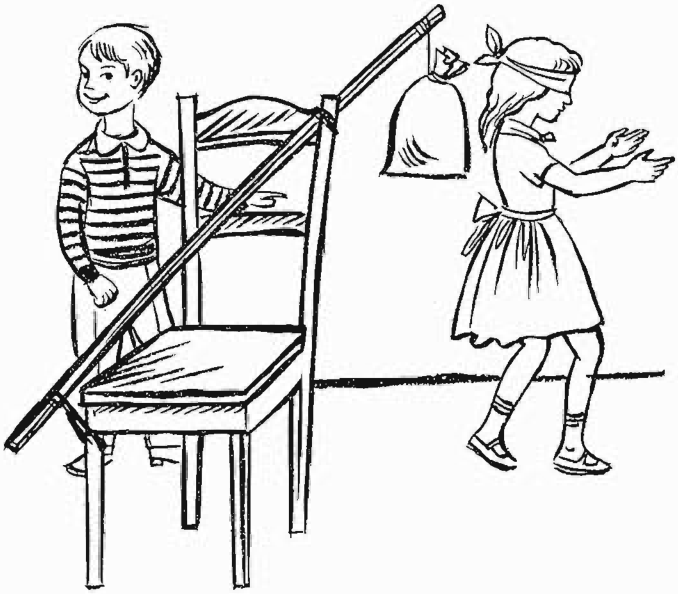
— Що це ти мені, вовцюгане, наробив?

Вовчик лапою голову чухає, наче то йому дуже прикро, а сам радий-радий, що віддячився Лисичці.

(Продовження буде)

КУТОК РОЗВАГ

„СТРІЛЯННЯ" ТОРБИНКАМИ

Візьміть 8 — 10 паперових торбинок, надуйте і зав'яжіть зверху мотузком. Прив'яжіть до поруччя і до сидження крісла довгу палицю так, щоб вона була похилена. Учасник гри стає спиною до крісла з зав'язаними очима. Він ступає п'ять кроків вперед, обертається кругом і старається станути обличчям до крісла, розвівши широко руки. Йде знову п'ять кроків і тоді бистро вдаряє долонями. Якщо натрапить на торбинку, вона „вистрілить". Це весела забава, бо дуже часто учасники гри вдаряють долонями в порожнечу, а торбинка залишається ціла.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПРИПОВІДКИ

На Новий Рік прибавилось дня на заячий скік.

Сійся, родися, жито-пшениця, всяка пашниця! На щастя, на здоров'я, на новий рік, щоб було ліпше, як торік!

Будь здорова, як вода, а багата як земля!

Бувай здорова, як риба, гожа як вода, весела як весна, робоча, як бджола, багата як земля!

Ганна ЧЕРІНЬ

ЩЕ ОДИН РІЗДВЯНИЙ ГІСТЬ

Ілюстрація П. Холодного

Бистроока білка сіра
Під віконечком присіла,
Зупинилась на хвилинку
Подивитись на ялинку.

Скільки всякого добра
Наченила дітвора!
Зірочки чудові,
Пірнички медові,
Маком поцяцьковані,
Цукром розмальовані...

Застрибала білка з втіхи:
Висять золоті горіхи!
Видно їх, але, на зло,
Не дістатися крізь скло!

Діти в хату кликали,
Тільки білці ніколи!

Ще умила личко трішки,
Потім стриб! Моторні ніжки
Мчать веселу білочку
З гілочки на гілочку.

Леонид ПОЛТАВА

НА СНІГУ

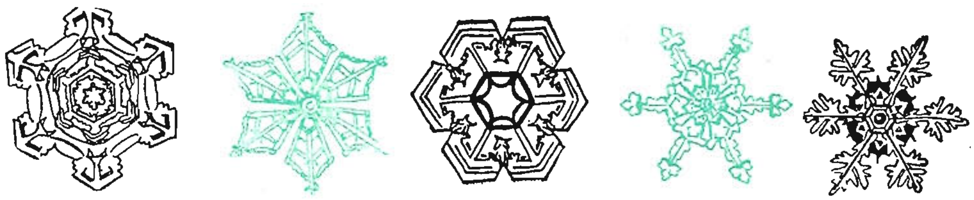
Ілюстрація Е. Козака

Мчать на санях пустуни
Ще й гукають так вони:
— Підсідайте! Не чекайте!
Недалеко до весни!..

— Ми мчимо, мчимо, мчимо,
Впарі з вітром шумимо,
Не санками — літаками
Над землею летимо!..

Свище вітер, завива!
Тільки баба снігова
Залишилась на майдані —
Бо не встигла сісти в сани!

Леонид ПОЛТАВА

Ілюстрація М. БУТОВИЧА

МОЯ ЗНАЙОМА

Бігла я у школу шпарко
По іскристому сніжку
І натрапила я в парку
На пригоду, ось яку:

Щось в очах немов мигнуло!
Я здригнулась: Що це? Ай!
З гілки вивірка стрибнула
І гукнула: — Постривай!

— Знаю, ти ідеш у школу...
Може в тебе є горіх?
Не прохала б я ніколи,
Так усе завіяв сніг! —

Лапки склала, мов торбинку
Простягнула, підняла...
Навіть тістечка частинку
Я звіряткові дала.

Ой, люблю я частувати
Цю товаришку мою!
Ми весною пустувати
Будем разом у гаю!

Катерина ПЕРЕЛІСНА

НАШЕ АВТО

Як усі ми ляжем спати,
Авто стане біля хати
І дрімає аж до ранку
При дорозі проти ґанку.

Вранці ж, сонце тільки блисне,
В авті стане аж затісно:
Петрик, Галя і Микола
Мусять їхати до школи
(Галя має вже й буквар!),
Мама їде на базар,
Ну, а тато — до роботи...
Й так щодня аж до суботи.

А в суботу вже ніхто
Вранці не сіда в авто:
Тато в ньому замітає
І мотор перевіряє,
Діти миють вікна, стіни,
Наливають газоліну,
Щоб було в неділю чисте
Їхати до церкви в місто.

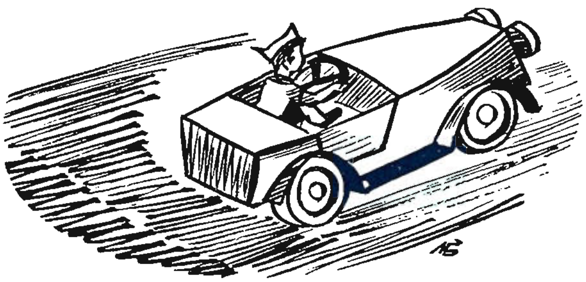
Леонид ПОЛТАВА

ДВА СТЕРНА

В місто з татом ми ходили,
Авто там собі купили,
Ще й яке: на два стерна!
Ні, такого в вас нема!

В тата є своє стерно,
В мене є своє стерно,
Хоч мале воно і збоку —
Спільно авто ведемо!

Де червоне — зупинили,
Де зелене — покотили!
Має авто два стерна —
Ні, такого в вас нема!

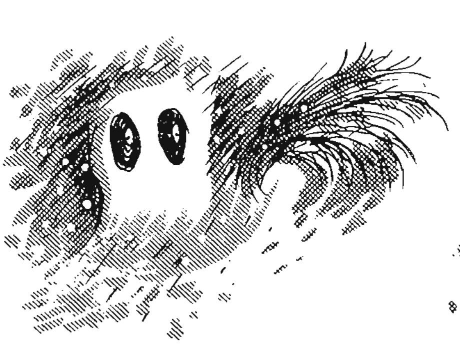

З колядою вийшли друзі,
Аж там страшить щось у лузі.

Щось окате, сорокате
Їх хотіло налякати.

То скакало, то пищало,
То сідало, то вставало.

Засвистіло: „фітю-фі-і-ить!..
І зам'явкало як кіт...

Злопотіло наче птах,
І упало: бах-бабах! . .

Закричало: „Гу-гу-гу!"
І сховалось у снігу.

Чап-Чалап поліз там сміло
Аж на місце де біліло.

„Маю я тебе, гільтяю!
Пощо страшиш, я питаю!"

Там торбина паперова,
А у торбі — Білка Вова.

Вова слізно відозвався:
„Хоч вас страшив — сам боявся"...

Вову хоч і не набили,
Але вуха накрутили.

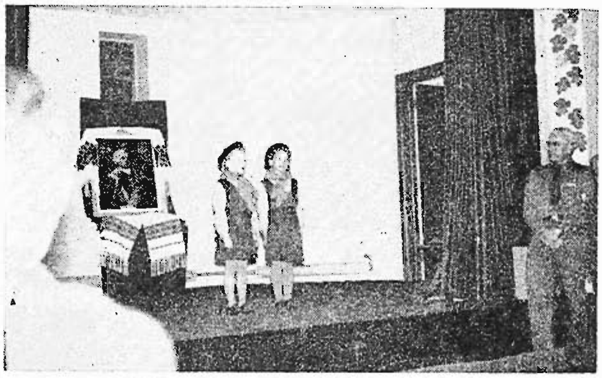
Потім вже взяли з собою
І пішли із колядою.

ЕКО

З дитячого життя

10-ЛІТТЯ ПЛАСТОВОЇ ГРУПИ В ГЕМПСТЕДІ

Пластова Група у Гемпстеді, Н. Й. відсвяткувала під проводом своїх виховників пластунів-сеньйорів А. Копистянського і М. Курчака 10-ліття свого існування. У програмі свята виступали також новачки й новаки.

На першій світлині Христя й Галя Ломаґа деклямують вірш Р. Завадовича „Мандрують пластуни", на

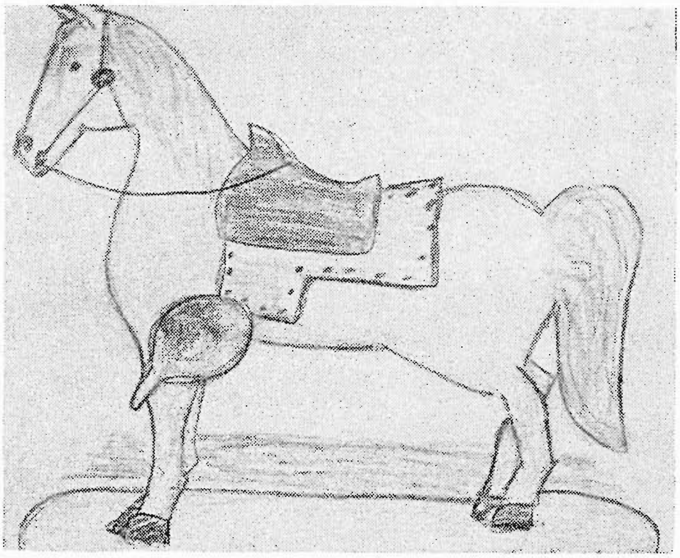
другій Юрій Захарія і Ярослав Курчак виголошують вірш цього самого автора „Гордощі новака".

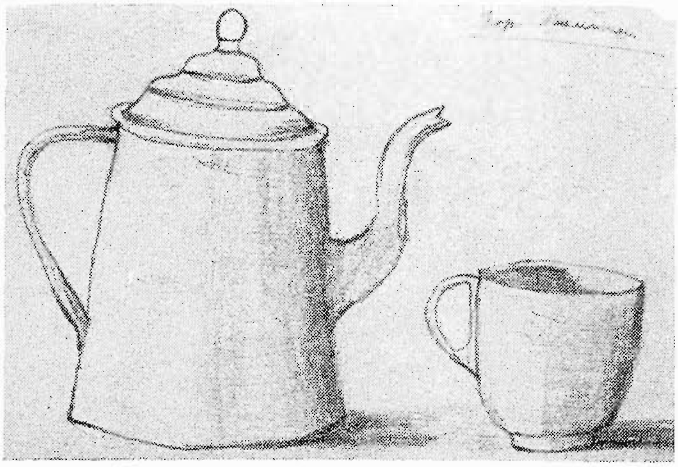
На цій світлині новак Ярослав Курчак отримує хустину з рук свого виховника пл. сен. А. Копистянського.

ПРАЦІ УЧНІВ ДИТЯЧОЇ ОБРАЗОТВОРЧОЇ СТУДІЇ В ТОРОНТІ

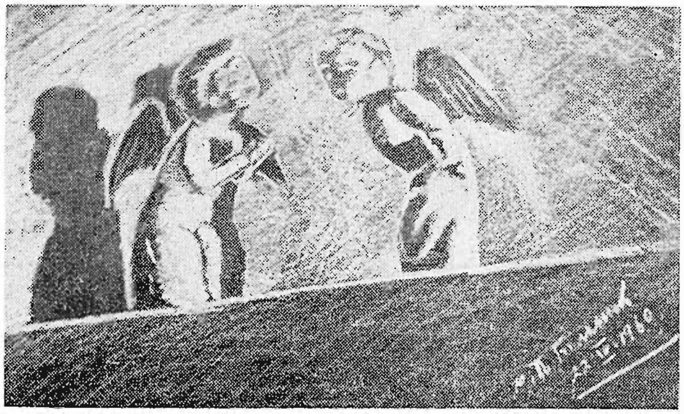
У листопадовому числі „Веселки" ми вмістили допис про працю й виставку Дитячої Образотворчої Студії в Торонті та помістили три репродукції рисунків учнів тієї Студії. Тепер даємо ще три репродукції праць учнів.

Кінь — Володимир Стап'як, 12 років

Посуд — Ігор Микитин, 9 років

Зустріч янголят — Юра Теодосій Біланюк, 13 р.

Сценарій і текст: Р. ЗАВАДОВИЧ
Scenario and story: R. ZAVADOVYCH

Ілюстрації: П. ХОЛОДНИЙ
Illustrations: P. CHOLODNY

БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК — ІСТОРИЧНА КАЗКА

UKRAINIAN TALE — BOHDAN, KOZAK-SORCERER

РОЗДІЛ X: СМІЛИВИЙ ЗАДУМ

CHAPTER X: A COURAGEOUS SCHEME

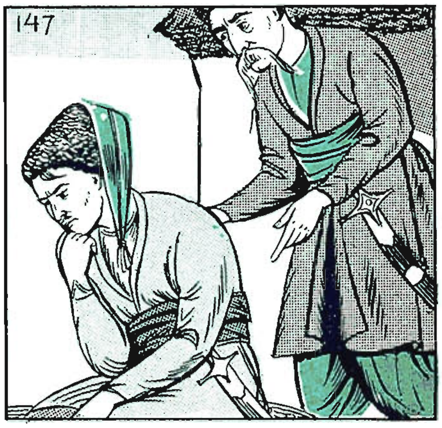
На Січовім майдані козаки весело святкували щасливе повернення Богдана з визволеними бранцями.

The Kozaks were joyously celebrating the return of Bohdan and the freed slaves at the Sich maidan.

Тільки Богдан сидів у глибокій задумі: його козаки не вернулися з морського походу.

Only Bohdan sat aloof in grave contemplation: his Kozaks have not returned from the sea cruise.

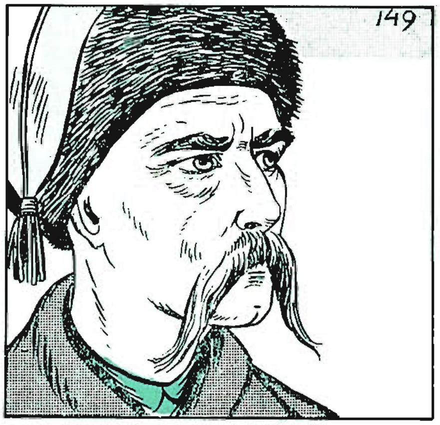
— Чого зажурився, славний лицарю? — запитав його кошовий отаман.

"Why are you so sad, brave knight?" — the Otaman inquired.

— Я мав віщий сон! — відповів характерник. — Мої козаки розлучені зі мною на морі, благали рятунку.

"I had an ominous dream!" — the Sorcerer answered. "My Kozaks, separated from me at sea, were begging for help."

— Як же ти думаєш до них дістатися? — запитав отаман.

"How do you plan to reach them?" — asked the Otaman.

— Попід водою — сказав завзятий козак-характерник.

"Under water" — said the courageous Kozak the Sorcerer.

(Продовження буде)

(To be continued)